

Tárgytematika

Félév:	2011/12/2
Tárgynév:	Néprajzi műhelyszeminárium II.
Tárgykód:	ANTKXC9024
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Dr. Lanczendorfer Zsuzsanna
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	0/2/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Oktatás célja:

A hallgató képes legyen a magyar és más népek, nemzetiségek kultúrájának egy kis területét önálló munkával feldolgozni, elsajátítani, és társainak szemléletesen bemutatni. Ismerje meg az adatgyűjtés technikáját és a terepmunkát. Terepmunkán vegyen részt, és ennek eredményeit dolgozza fel és ismertesse hallgató társaival, illetve lehetőség szerint publikálja.

Tantárgy tartalma:

- Az etnográfia, a folklorisztika és a kulturális antropológia kutatási módszerei: terepmunka, megfigyelés, interjú, kérdőív, feldolgozás.
- A néprajzi gyűjtés alapjai.
- Tanári vezetéssel és önállóan végzett néprajzi terepkutatás hazai vagy határon túli terepen. A terepkutatás előkészítése (elméleti és gyakorlati felkészülés, szervezés), az adatgyűjtés és a tudományos megfigyelés, az adatok feldolgozása és kiértékelése.
- Gyakorlat hazai vagy külföldi néprajzi muzeológiai gyűjteményekben, illetve archívumokban (leíró karton-készítés, tárgyleltár, tárgybeszerzés, kiállítás munkálataiban való részvétel, stb.).
- A néprajz és a folklorisztika elsődleges és másodlagos forrásai. Bibliográfiák, szótárak, lexikonok, sorozatok, periodikák. Archívumok: tárgy, kép, film, kézirat. Forráskritikai alapok.
- Saját gyűjtésen alapuló téma bemutatása. Például: Egy néprajzi csoport, tájegység, jeles egyéniség bemutatása. (A választott tájegység lehetőség szerint a hallgató szülőföldjéhez kapcsolódjon); népszokások, átmeneti rítusok (születés és kisgyermekkor szokásai, házasságkötés szokásai, temetkezési szokások); jeles napok, ünnepi szokások; dramatikus népszokások, népi színjátékok; néphit, népi tudás (természetfeletti lények, világkép, természetfeletti képességű emberek, népi gyógyászat); oral history, szóbeli történelem.

Az óra kiegészül gyűjtemények, múzeumok, kutatóhelyek megtekintésével, terepmunkával, csoportos gyűjtéssel.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Aláírás feltétele: Aktív részvétel a szemináriumokon. Három hiányzás esetén aláírást nem kap a hallgató.

Évközi jegy feltétele: A hallgatók önálló munkával, mutassanak be az anyagi kultúra, a folklór és társadalomnéprajz területéről, más népek kultúrájából egy kisebb témát. A téma szabadon választható és ehhez

Tárgytematika

Félév:	2011/12/2
Tárgynév:	Néprajzi műhelyszeminárium II.
Tárgykód:	ANTKXC9024
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Dr. Lanczendorfer Zsuzsanna
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	0/2/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Számonkérési és értékelési rendszere:

irodalmat az oktató bocsát a hallgató rendelkezésére. Az értékelés szóban történik. A hallgatók önállóan és csoportosan is dolgozhatnak a téma nagyságától függően.

Kötelező irodalom:

- Babbie, Earl: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó, Budapest, 1995.
- Barabás Jenő (főszerk.): Magyar néprajzi atlasz I-IX. Akadémiai, Budapest, 1987–1994.
- Bátky Zsigmond: Útmutató néprajzi múzeumok szervezésére. Magyar Néprajzi Társaság. Budapest, 1906 (1992).
- Borsányi László: A megfigyelési technikák az antropológiai terepmunkában. Ethnographia 1988. (99. évf.) 1. sz. 53-82. oldal.
- Fejős Zoltán (szerk.): A Néprajzi Múzeum gyűjteményei. Néprajzi Múzeum, Budapest, 2000.
- Fél Edit: A saját kultúrájában kutató etnológus. Ethnographia 1991. (101. évf.) 1-8.
- Fél Edit: Egy monografikus néprajzi kutatás tanulságai. In: Emlékezés Fél Editre. Szerk.: Fülemile Ágnes – Stefány Judit. Magyar Néprajzi Társaság, Budapest, 1993. 187-203.
- Ortutay Gyula (főszerk.): Magyar néprajzi lexikon I-V. Akadémiai. Budapest, 1978–1983.
- Szilágyi Miklós: Néprajzi forráskritika. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2003. (Néprajz egyetemi hallgatóknak 24.)
- Voigt Vilmos (szerk.): Magyar folklór. Osiris, Budapest, 1998.

**Oktató: Dr. Lanczendorfer
Zsuzsanna**